

Samenvatting van het besluit van de Commissie**van 10 december 2013****inzake een procedure op grond van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie****(Zaak AT.39685 — Fentanyl)***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2013) 8870)***(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)**

(2015/C 142/10)

1. INLEIDING

- (1) Op 10 december 2013 heeft de Commissie een besluit vastgesteld in een procedure op grond van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Overeenkomstig artikel 30 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad ⁽¹⁾ publiceert de Commissie hierbij de namen van de partijen en de belangrijkste punten van het besluit, waaronder de opgelegde sancties, rekening houdend met het rechtmatige belang van de ondernemingen bij de bescherming van hun bedrijfsgeheimen.
- (2) Het besluit betreft een zogenaamd „*co-promotion*”-akkoord (hierna „het akkoord” genoemd) tussen Nederlandse dochterondernemingen van de farmaceutische ondernemingen Johnson & Johnson en Novartis AG. Volgens het akkoord betaalde Johnson & Johnson maandelijks een bedrag aan haar (ten minste) potentiële concurrent Novartis zolang deze in Nederland geen generieke versie van het product fentanyl van Johnson & Johnson, een sterke pijnstiller, op de markt bracht.

2. ADRESSATEN

- (3) Het besluit is gericht tot Johnson & Johnson, haar Nederlandse dochteronderneming Janssen-Cilag bv (hierna „Janssen-Cilag” genoemd), Novartis AG (hierna „Novartis” genoemd), en haar Nederlandse dochteronderneming Sandoz bv (hierna „Sandoz” genoemd).

3. PROCEDURE

- (4) De procedure werd op 18 oktober 2011 ingeleid.
- (5) Op 30 januari 2013 werd de mededeling van punten van bezwaar aangenomen en aan de partijen meegedeeld.
- (6) De partijen dienden hun antwoord op de mededeling van punten van bezwaar in april 2013 in en verzochten niet om een hoorzitting.
- (7) Het Adviescomité voor mededingingsregelingen en machtsposities heeft op 2 en 6 december 2013 gunstige adviezen uitgebracht.
- (8) Op 10 december 2013 heeft de Commissie het besluit vastgesteld.

4. INBREUK OP ARTIKEL 101 VWEU

- (9) Johnson & Johnson heeft fentanyl ontwikkeld en het sinds de jaren zestig in verschillende vormen op de markt gebracht. In 2005 was de bescherming voor één van de producten van Johnson & Johnson, een fentanylpleister, in Nederland vervallen en maakte de Nederlandse Novartis-dochter Sandoz zich op om haar generieke versie van de fentanylpleister op de markt te brengen. Het bedrijf had bijvoorbeeld al het nodige verpakkingsmateriaal geproduceerd.
- (10) In juli 2005 ging Sandoz toch niet van start met de verkoop van de generieke versie, maar sloot zij een zogenaamd „*co-promotion*”-akkoord met Janssen-Cilag, de Nederlandse dochter van Johnson & Johnson. De overeengekomen maandelijkse betalingen van Janssen-Cilag lagen hoger dan de winst die Sandoz dacht te behalen met de verkoop van haar generieke product. De regeling gold zolang er in Nederland geen generiek product op de markt kwam. Volgens interne documenten zou Sandoz ervan afzien om de markt te betreden, in ruil voor „een stuk van de koek”. In plaats van elkaar te beconcurreren spraken Johnson & Johnson en Novartis af samen te werken om „geen generieke pleister op de markt te hebben en zo de hoge huidige prijs te behouden”.
- (11) Bijgevolg heeft Sandoz haar product in Nederland niet op de markt gebracht zolang het akkoord gold. Het akkoord werd in december 2006 stopgezet toen een derde partij op het punt stond een generieke fentanylpleister op de markt te brengen.

⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1.

- (12) De Commissie is tot de volgende conclusie gekomen: op basis van de analyse van de economische en juridische context was Sandoz op het ogenblik dat het akkoord met Janssen-Cilag werd gesloten een naaste en (ten minste) potentiële concurrent van Janssen-Cilag. Het akkoord bevatte een mechanisme voor niet-toetreding tot de markt, waarbij Janssen-Cilag haar maandelijkse betalingen zou staken als Sandoz of een derde partij de markt betrad. Daarom heeft Sandoz tijdens de gehele duur van het akkoord (van 11 juli 2005 tot en met 15 december 2006) haar eigen fentanylpleister niet op de Nederlandse markt gebracht. Door het akkoord werd de naaste (ten minste) potentiële generieke concurrent van Janssen-Cilag van de markt uitgesloten op een ogenblik dat deze aanstalten maakte om de markt te betreden.
- (13) Bovendien betaalde Janssen-Cilag tijdens de periode in kwestie in totaal circa 5 miljoen EUR in maandelijkse schijven aan Sandoz. Het bedrag dat aan Sandoz werd betaald, bedroeg aanzienlijk meer dan wat de onderneming zelf op het ogenblik van het akkoord had verwacht te verdienen door haar eigen fentanylpleister in Nederland te lanceren. Deze maandelijkse betalingen werden verstrekt voor niet nader gedefinieerde *co-promotion*-diensten. Tijdens de periode waarop het oorspronkelijke *co-promotion*-akkoord betrekking had (van 11 juli 2005 tot en met 11 juli 2006), voerde Sandoz slechts beperkte promotieactiviteiten uit, en voor de periode die onder het addendum valt (van 11 juli 2006 tot en met 15 december 2006), is er geen bewijs dat Sandoz promotieactiviteiten heeft uitgevoerd.
- (14) De hierboven beschreven objectieve elementen van de analyse werden bevestigd door de intenties van de partijen. Beide partijen hebben het *co-promotion*-akkoord zo ontworpen dat het generieke product van Sandoz zeker uit de markt werd gehouden en dat Janssen-Cilag haar winst uit de verkoop van het originele merkgeneesmiddel kon maximaliseren zolang het akkoord geldig was. Janssen-Cilag deelde die bovencompetitieve winst met Sandoz.
- (15) De Commissie kwam daarom tot de conclusie dat het akkoord een beperking van artikel 101 VWEU met een mededingingsbeperkend doel vormde.

5. DUUR VAN DE INBREUK

- (16) De inbreuk duurde ten minste vanaf de datum waarop het oorspronkelijke *co-promotion*-akkoord werd gesloten, op 11 juli 2005, totdat het akkoord (met inbegrip van het addendum) werd beëindigd, op 15 december 2006.

6. GELDBOETEN

- (17) Voor de inbreuk werden in deze zaak de volgende geldboeten opgelegd:
- Johnson & Johnson en Janssen-Cilag bv, gezamenlijk en hoofdelijk: 10 798 000 EUR;
 - Novartis AG en Sandoz bv, gezamenlijk en hoofdelijk: 5 493 000 EUR.
-